

2. המחלקה אישרה, על פי הצעות של ראשי נציגויות, הקמת ספריות יסוד על ישראל, שפתה ותרבותה, במסגרת ספריות קיימות באוניברסיטאות שונות בחוץ לארץ. רכישת הספרים נעשתה בשיתוף עם הספרייה הלאומית באוניברסיטה העברית בירושלים, כאשר המחלקה השתתפה בסך 500 ל"י לכל ספרייה והאוניברסיטה העברית הוסיפה מספר ניכר של ספרים על הספרים, שנרכשו מכספים אלה. בשנת 1969/70 הוקמו שש ספריות ובשנת 1970/71 חשע ספריות נוספות.

- אין למחלקה לא רשימה מרוכזת של כל הספריות, שהוקמו באוניברסיטאות בחוץ לארץ במשך השנים ושהקמתן היא השתתפה, ולא רשימות מעודכנות של הספרים, שסופקו לכל ספרייה. בהעדר רשימות כאלה אין בידי המחלקה המידע הדרוש להמשך הפעולה - אספקת ספרים נוספים - אם יוחלט על כך בעתיד.

ממצאי מעקב

ניהול כוח אדם

דו"ח שנתי 20, עמ' 251

תקן ותכנון כוח אדם. אין במשרד תכנון מחושב של הצבת עובדים לתפקידים בארץ ובחוץ לארץ. הועלו מקרים רבים, שעובדים שירתו בנציגויות בחו"ל פרקי זמן קצרים בהרבה מתקופת שלוש השנים שנקבעה. במספר נציגויות מונו עובדים לתפקידים בלא שהייתה להם הכשירות הדרושה; לא הונהג הסדר, שלפיו עובד, המסיים את תפקידו, יסכם ויעביר למחליפו מידע בכתב על המשימות העיקריות שבפניהן הוא עתיד לעמוד, כדי להבטיח רציפות הפעולות; כרטסת העובדים במחלקת הסגל לא הייתה מעודכנת ומושלמת.

לא חל שיפור בתחומים אלה.

מינוי עובדים. אחד היסודות של שיטת הצוערות במשרד הוא רוטציה מתוכננת של צוערים בין היחידות השונות. רוטציה זאת בוצעה במידה מצומצמת.

לא חל שיפור; ב-1971 היו במשרד 12 צוערים, שהועסקו בין שנה לבין שנתיים, שמונה מהם - ביחידה אחת בלבד, וארבעה - בשתי יחידות.

הדרכה. המשרד לא ערך סקר על צורכי ההדרכה, ולא הכין תוכניות הדרכה; אין ביחידת ההדרכה רישום של קורסים והשתלמויות, שבהם השתתף כל אחד מהעובדים; היחידה לא דיווחה למחלקת הסגל על השתתפות עובדים בהשתלמויות.

לא נערך סקר ולא הוכנו תוכניות הדרכה. הצעת תכנית הדרכה ל-1971/72 הופצה בין היחידות רק בינואר 1972. לא התנהל רישום של הקורסים, שבהם השתתפו העובדים, ואין דיווח למחלקת הסגל על השתתפות עובדים בהשתלמויות.

לפי הוראות המשרד, חייב עובד, העומד לצאת לחו"ל, לעבור הדרכה ביחידות המשרד, על פי תכנית, שנקבעה מראש. יחידת ההדרכה לא קיבלה בכל מקרה פרטים מלאים על התפקיד, שעל העובד למלא בחו"ל, ולפיכך לא יכלה להכין תכנית הדרכה מתאימה. עובדים יצאו לחו"ל בלא שקיבלו את ההדרכה הדרושה, או שקיבלו הדרכה בתקופות קצרות בלבד.

לא חל שינוי במצב.

נכסים בנציגויות

דו"ח שנתי 20, עמ' 255

רכישת מגרשים ומבנים. בגלל שכר דירה גבוה, ששולם בעבור משרדי הנציגות ובית מגורים לראש נציגות באפריקה, רכש המשרד ב-1967/68 מגרש במחיר של 14,000 ל"י, כדי להקים עליו את המבנים הדרושים. בסוף 1968 נתברר, שמחמת קרבת המגרש לשדה התעופה, תופרע עבודתה של הנציגות; וב-1969 אישר המשרד מכירת המגרש ורכישת מגרש אחר תחתיו, בתנאי שלא יידרש מימון נוסף.

המגרש נמכר בספטמבר 1970 במחיר הרכישה. עוד במאי 1970 רכש המשרד מגרש חדש במחיר השווה ל-210,000 ל"י; ההסכם על כך נחתם על ידי עובדים, שלא הייתה להם הרשאה לכך על פי חוק נכסי המדינה. בינתיים ממשיך המשרד לשלם שכר דירה גבוה עבור משרדי הנציגות ודירת ראש הנציגות.

בשנת 1955 רכשה נציגות באסיה בית מגורים בעבור אחד מעובדיה, בלא שהבית נרשם בספרי האחווה על שם מדינת ישראל.

לפי המסמכים שבידי המשרד, העניין עוד לא סודר.

בקשר לבניין למשרדיה של נציגות במזרח אפריקה, לא דרש המשרד, בהסכם עם הקבלן, ערבות בנקאית מצד הקבלן לביצוע תיקונים דרושים תוך תקופת הבדק, שנקבעה ל-12 חודשים ונסתיימה באוגוסט 1968. המשרד הסתפק בקבלת ערבות עצמית, וסיכם עם הקבלן את רשימת התיקונים הדרושים. התיקונים לא בוצעו.

לפי המסמכים שבידי המשרד, עדיין לא בוצעו התיקונים.

ריהוט וציוד. סדרי הרישום של הרכוש, שבידי הנציגויות, והפיקוח עליו ביחידת הנכסים לא היו נאותים. היחידה לא הקפידה על הדרישה שנציגויות, בעת חילופי עובדיהן, ישלחו כתב העברת האחריות על הרכוש מעובד לעובד. מספר נציגויות לא הקפידו על עריכה של ספירת מצאי מדי שנה בשנה. לא בכל המקרים קיבלו הנציגויות את אישור היחידה לרכישת ציוד וריהוט.

לא חל שינוי במצב.

כספים. הממונה על הנכסים ביקש מהנציגויות להמציא לו אחת לשנה אומדן הוצאה בתחומים הנתונים לפיקוחו. האומדנים הגיעו על פי רוב באיחור. בדרך כלל נקבע התקציב לפעולות היחידה על פי ההוצאה בשנה שחלפה.

לא חל שיפור. בשנת 1971/72 לא ביקש הממונה על הנכסים מהנציגויות להגיש לו אומדני הוצאה.

המשרד קיזז בכמה מקרים הוצאות, הכרוכות ברכישתם של מבנים או של ריהוט, כנגד הכנסות ממכירת נכסים.

גם בשנת 1970/71 הועלו מקרים של קיזוז הוצאות כנגד הכנסות.

※

הוצאות המעקב על פעולות משרד החוץ אינן מצביעות על תיקון הליקויים, שהעלתה הביקורת. על המשרד לתת את דעתו על כך.